

Türkiye Cumhuriyeti
Ticaret Bakanlığı

Republic of Turkey
Ministry of Trade

NAİROBİ TİCARET MÜŞAVİRLİĞİ

MÜTEAHHİTLİK VE TEKNİK MÜŞAVİRLİK SEKTÖRÜ
RAPORU

KENYA

Hazırlayan: Dr. Mustafa ALICI

Nairobi Ticaret Müşaviri

Nairobi, Eylül 2025

KENYA MÜTEAHHİTLİK VE TEKNİK MÜŞAVİRLİK SEKTÖRÜ

RAPORU

İÇİNDEKİLER

YASAL UYARI	iii
1. Müteahhitlik ve teknik müşavirlik sektörü	1
a) Genel bilgiler	1
i) Bina inşaatı.....	1
ii) Karayolu.....	1
iii) Demiryolu	2
b) Ülkede kısa ve uzun vadede uluslararası ihaleye çıkılacak önemli projeler	2
c) Projelerin finansmanı	2
d) Sektördeki iş fırsatları	3
e) Müteahhitlik sektöründe yabancı firma faaliyetlerine yönelik kısıtlamalar, riskler	3
f) Makine, ekipman ve yapı malzemesi ithalatı yönünden lojistik altyapı	4
g) Kalifiye işgücü temini	5
h) Enerji maliyeti	5
i) Ülkede müteahhitlik projesi yürüten diğer ülkeler ve firmaları	5
j) Ülke firmaları ile işbirliği olanakları.....	6
2. Müteahhitlik, teknik müşavirlik yabancı yatırım mevzuatı	6
a) Müteahhitlik ve teknik müşavirlik sektörünü düzenleyen mevzuata ilişkin bilgi.....	6
b) Yabancı işçi çalıştırma, oturma izinleri, vergiler, sosyal güvenlik giderleri ve şirket kuruluşuna ilişkin bilgi	6
i. Vize	6
ii. Şirket kurulumu.....	7
iii. Çalışma izinleri	7
3. Görüş ve Değerlendirmeler.....	8
4. Yatırımcılar için yararlı bilgiler	8
a) Faydalı linkler	8
b) Ulaşılabilecek hukuki & mali danışmanlık şirket ve bürolarına ilişkin bilgiler	9
YASAL UYARI	9

YASAL UYARI

Burada yer alan bilgi, yorum ve tavsiyeler yatırım danışmanlığı kapsamında değildir. Burada yer alan ve hiçbir şekilde yönlendirici nitelikte olmayan içerik, yorum ve tavsiyeler genel niteliktedir. Bu tavsiyeler mali durumunuz ile risk ve getiri tercihlerinize uygun olmayabilir. Bu nedenle, sadece burada yer alan bilgilere dayanarak yatırım kararı verilmesi beklentilerinize uygun sonuçlar doğurmayabilir. Burada yer alan bilgiler Nairobi Ticaret Müşavirliği tarafından genel bilgilendirme amacı ile hazırlanmıştır.

Hiçbir şekilde yönlendirici nitelikte olmayan bu içerik, genel anlamda bilgi vermeyi amaçlamakta olup; bu içeriğin, müşterilerin ve diğer yatırımcıların alım satım kararlarını destekleyebilecek yeterli bilgileri kapsamayabileceği dikkate alınmalıdır. Bu sayfalarda yer alan çeşitli bilgi ve görüşlere dayanarak yapılacak ileriye dönük yatırımlar ve ticari işlemlerin sonuçlarından ya da ortaya çıkabilecek zararlardan Ticaret Bakanlığı sorumlu tutulamaz.

KENYA MÜTEAHHİTLİK VE TEKNİK MÜŞAVİRLİK SEKTÖRÜ

RAPORU

1. Mütcahhitlik ve teknik müşavirlik sektörü

a) Genel bilgiler

Kenya'da bir inşaat faaliyeti yürütmek için öncelikle, kayıt ve yasalara uyum çok önemlidir. Bir inşaat şirketinin Şirketler Siciline (Registrar of Companies) yasal olarak kaydolması ve ardından Ulusal İnşaat Otoritesi'ne (National Construction Authority-NCA) kayıt olması gerekir. NCA, yüklenicileri teknik kapasitelerine, finansal güçlerine ve üstlenebilecekleri projelerin değerine göre farklı kategorilere (NCA 1'den NCA 8'e kadar) ayırır. NCA'ya kayıtlı olmadan ve geçerli bir yıllık lisansa sahip olmadan yüklenici olarak faaliyet göstermek yasa dışıdır.

Sektör son yıllarda küçülmektedir. Bu küçülme, büyüme oranlarında ve hatta National Construction Authority'ye yapılan yüklenici kayıtlarında da açıkça görülmektedir.

Tablo 1: Büyüme oranları, 2020-2024

Gösterge	2020	2021	2022	2023	2024
Yıllık Reel GSYİH Büyüme Oranı	-0,3	7,6	4,9	5,7	4,7
İnşaat Sektörü Büyüme Oranı	10,1	6,7	4,1	3,0	-0,7

Kaynak: KNBS, 2025.

Tablo 2: Kayıtlı yüklenici sayısı

Yüklenici şirket faaliyet alanı	2021	2022	2023	2024
Bina işleri yüklenicileri	5894	6025	8605	6922
Yol işleri yüklenicileri	5225	5653	8176	5534
Su işleri yüklenicileri	2873	3314	5790	3886
Teknik işler yüklenicileri	470	468	607	682
Elektrik işleri yüklenicileri	793	906	1323	1327

Kaynak: NCA, 2025.

i) Bina inşaatı

Bina inşaatı rakamlarına baktığımızda sağlıklı fikir vermek üzere Nairobi City County'nin verileri kullanılmış olup adet ve parasal tutarları aşağıdaki gibidir.

Tablo 3: Nairobi'de tamamlanan bina adedi ve parasal hacmi, 2019-2023

Yıl	Adet			Milyon Kenya Şilini		
	Konut	Konut dışı	Toplam	Konut	Konut dışı	Toplam
2019	11.802	2.174	13.976	80.346,5	13.635,8	93.982,3
2020	13.221	3.027	16.248	85.239,6	14.801,7	100.041,3
2021	10.863	2.487	13.350	75.088,9	13.039,0	88.127,9
2022	16.910	3.115	20.025	118.597,3	20.594,2	139.191,5
2023*	18.084	4.009	22.093	126.831,5	26.503,8	153.335,5

Kaynak: Nairobi City County

*Beklenti

ii) Karayolu

Hükümet, Ekonomik Dönüşüm Programı çerçevesinde ana ve bağlantı yolların rehabilitasyonu ve iyileştirilmesi çalışmalarını yürütmektedir. Aşağıdaki tablo 2019/20 ilâ 2023/24 dönemi için karayollarına yönelik devlet harcamalarını göstermektedir. Karayollarına yapılan toplam harcamaların 2022/23'teki 178,2 milyar KSh'den 2023/24'te 179,5 milyar KSh'ye çıkması beklenmektedir.

Tablo 4: Yollara yapılan kamu harcaması, 2019-2023 (Milyon Kenya Şilini)

Yıl	2019	2020	2021	2022	2023
Ana yollar	77.098	75.219,8	108.660,8	87.210,5	75.919,0
Tali yollar	59.106	42.560,5	12.542,0	13.590,0	11.320,4
Diğer çeşitli taşra yolları	13.251	10.816,7	17.878,4	10.221,1	12.041,4
Bakım onarım	57.738	66.653,0	69.119,9	67.182,6	80.238,8
TOPLAM	207.193	195.250,0	194.081,2	178.204,2	179.519,7

Kaynak: Kenya Karayolları İdaresi; Altyapı Bakanlığı

Yollara yapılan harcamalar sonuç vermiş ve Haziran 2023 itibarıyla asfalt yolların uzunluğu 23 bin kilometre, Toprak/Çakıl yol uzunluğu ise 139,3 bin kilometreye ulaşmıştır. Ulusal asfalt yolların uzunluğu Haziran 2023 itibarıyla yüzde 2,0 artarak 19,5 bin kilometreye çıkmıştır. Bitümenli ilçe yollarının uzunluğu Haziran 2022'de 3,3 bin kilometreden Haziran 2023'te 3,5 bin kilometreye çıkmıştır.

iii) Demiryolu

Kenya'da 2 tür demiryolu hattı bulunmaktadır. Yaygın olan hat, maliyeti düşük inşası kolay olan Meter Gauge Railway (MGR) denen dar hatlı (eni 1000 mm) demiryoludur. Diğer ise daha güvenli, etkin, kapasitesi yüksek ve yük taşımaya izin veren Standard Gauge Railway denen geniş hatlı (eni 1435 mm) demiryoludur. Aşağıdaki tabloda dar hatlı demiryollarına ait uzunluklara yer verilmiştir.

Tablo 5: Dar hatlı (MGR) demiryolları

Hat	Uzunluk (km)	Durumu
Nakuru-Kisumu	216,7	Faal
Thika-Nanyuki	177	Faal
Konza-Magadi	146,3	Faal (Kıralanmış hat)
Kisumu-Butere	69	İyileştirme sürecinde
Leseru-Kitale	64,9	İyileştirme sürecinde
Gilgil-Nyahururu	76,8	İyileştirme sürecinde
Voi-Taveta	118,6	Faal değil

Kaynak: Kenya Railways Corporation, Strategic Plan 2023-2027.

Geniş hatlı (SGR) demiryolu ise şu an sadece **472 km'lik Mombasa-Nairobi** arasında ve **120 km'lik Nairobi-Naivasha** arasında bulunmaktadır. Her iki hat da yolcu ve yük taşımada aktif olarak çalışmaktadır.

b) Ülkede kısa ve uzun vadede uluslararası ihaleye çıkılacak önemli projeler

Projeler ile ilgili bilgiye, ülkenin resmi web sitesi olan [eOpportunities \(invest.go.ke\)](https://invest.go.ke) sayfasından ulaşılabilir.

Ayrıca Kenya'da son zamanlarda artan bir şekilde PPP iş modeli tercih edilmekte olup, proje fırsatlarına [PPP Directorate – Delivering Sustainable Investments](https://www.ppp.go.ke) adresinden ulaşılabilir.

c) Projelerin finansmanı

Kenya'da son yıllarda yaşanan ekonomik dar boğaz ve bütçe kısıtları nedeniyle neredeyse her proje Kamu-Özel İşbirliği (Public Private Partnership - PPP) yöntemiyle yapılmaktadır. Dolayısıyla projeleri çalışmak isteyen firmalardan kendi finansmanlarını getirmeleri beklenmektedir.

Diğer taraftan Afrika Kalkınma Bankası (AfDB), Uluslararası İmar ve Kalkınma Bankası (IBRD), Avrupa İmar ve Kalkınma Bankası (EBRD) gibi uluslararası organizasyonların Kenya’da proje bazlı finansman olanakları sunduklarına da dikkat çekilmesi gerekmektedir.

d) Sektördeki iş fırsatları

Kenya inşaat piyasasında güncel iş alanları özetle başlıklar halinde;

- Uygun fiyatlı konut projeleri (Affordable Housing Projects)
- Dijital dönüşüm inşaat teknolojileri: BIM ve 3D modelleme
- Altyapı haritalandırma
- Sürdürülebilirlik ve yeşil binalar

İnşaat ile alakalı diğer her türlü eşya ihracatına bakıldığında ise Türk ihracatçıları için en iyi beklentiler, hafif ve ağır hafiyat ekipmanı, yükleyiciler, paletli araçlar, damperler, ekskavatörler, kompaktörler, greyderler, taş ocağı ekipmanları, düşük maliyetli yol bakım seçenekleri, düşük maliyetli konut inşaat teknolojisi gibi yeni ve kullanılmış inşaat ekipmanlarının tedariki fırsatlarından bahsedilebilir.

Tablo 6: Kenya’nın iş makinaları ’84.29’ gümrük tarifesinden toplam ithalatı (Bin USD)

Code	Product label	Value imported in 2024
'842959	Mechanical shovels, excavators and shovel loaders	27517
'842920	Graders and levellers	15928
'842952	Mechanical shovels, excavators and shovel loaders, with a 360° revolving	8850
'842951	Front-end shovel loaders	8041
'842940	Tamping machines and roadrollers	4413
'842919	Bulldozers and angledozers, on wheels	3355
'842911	Bulldozers and angledozers, track laying	590
'842930	Scrapers	7

Kaynak: TradeMap, 2025

Tablodan görüleceği üzere ’84.29’ gümrük tarifesinde, yukarıda bahsedilen türde iş makinalarının tüm dünyadan ithalat hacmi yaklaşık 70 milyon USD tutarında düşük bir miktar olup neredeyse tamamına yakını **% 0 Gümrük Vergisi** oranına tabi olduğundan, Türk şirketlerimiz açısından fırsat olarak görünmektedir. Nitekim ülkedeki iş makinaları çok yaşlı ve bakımsız durumda olduğu gözlemlenmektedir.

e) Müteahhitlik sektöründe yabancı firma faaliyetlerine yönelik kısıtlamalar, riskler

Türk yatırımcıları için görülen en büyük zorluk yüksek ithalat vergileridir. Özellikle ülkede yerel üretici kartelleri korumak adına ’25.23’ gümrük tarifesindeki çimentoya % 10 ilâ % 35 Gümrük Vergisine ek %17,5 İhracat ve Yatırımı Destek Harcı ve ’72.07’ ve ’72.13’ gümrük tarifelerinde demir ve çelik ürünleri ithalatına % 0 ilâ % 25 Gümrük Vergisine ek %17,5 İhracat ve Yatırımı Destek Harcı getirilmiştir ([Kenya - Corporate - Other taxes \(pwc.com\)](#)).

Ürünlerimiz fiyat rekabetinde zorlanmakta olup kalitesi sayesinde halen alıcı bulsa da pazar payı olumsuz etkilenmektedir.

Tablo 7: Kenya'nın ürün bazında ilk 10 ithalatı (Bin USD)

Code	Product label	Value imported in 2022
'TOTAL	All products	20.203.122
'27	Mineral fuels, mineral oils and products of their distillation; bituminous substances; mineral ...	4.756.612
'84	Nuclear reactors, boilers, machinery and mechanical appliances; parts thereof	1.587.365
'10	Cereals	1.225.483
'87	Vehicles other than railway or tramway rolling stock, and parts and accessories thereof	1.202.964
'85	Electrical machinery and equipment and parts thereof; sound recorders and reproducers, television ...	1.126.646
'15	Animal, vegetable or microbial fats and oils and their cleavage products; prepared edible fats; ...	979.486
'39	Plastics and articles thereof	952.065
'72	Iron and steel	782.085
'30	Pharmaceutical products	705.215
'38	Miscellaneous chemical products	506.623

Kaynak: TradeMap, 2025.

Tablodan da görüleceği üzere Kenya'nın ithalatında ilk 10 sırayı alan ürünler arasında inşaat ürünü sayılabilecek ancak ham madde olarak nitelendirebileceğimiz 72'inci fasıl gümrük tarifesinde yer alan demir çelik haricinde başkaca bir eşya bulunmamaktadır. Nitekim 73 nolu gümrük tarifesinin işlenmiş demir ve çelikten eşya olduğu düşünüldüğünde, Kenya inşaat sektörü korumacı politikaların da etkisiyle neredeyse tüm inşaat ürünlerini iç pazarda üretmeyi tercih ettiği söylenebilir.

Kenya ve Türkiye arasında Ekonomik Ortaklık Anlaşması, Ticaret Anlaşması, Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunması Anlaşması, Çifte Vergilendirmeyi Önleme Anlaşması gibi anlaşmaların yokluğu nedeniyle de Türk Yatırımcılar daha fazla maliyet ve vergi yükü ile karşılaşmaktadırlar.

f) Makine, ekipman ve yapı malzemesi ithalatı yönünden lojistik altyapı

Kenya'nın Hint Okyanusuna açılan en büyük limanı Mombasa limanıdır. Her türlü tonajda geminin yanaşmasına imkân verecek kapasiteye sahiptir. İkinci limanı ise henüz kullanımı çok yaygın olmayan Lamu Limanıdır.

Ülkemizden yüklenen ağır ve hacimli eşyaların Kenya'ya ulaşımı çoğunlukla deniz yolu ile gelmekte olup Süveyş Kanalı ve Kızıl Denizi aşan gemiler Hint Okyanusuna ulaşmasının ardından zaman zaman doğrudan, zaman zaman ise Birleşik Arap Emirlikleri'ne uğradıktan sonra Mombasa limanına gelmektedir.

Taşıyıcı şirket bulmakta zorluk bulunmamakta olup her türden irili ufaklı birçok gemi taşıma şirketi Mombasa'ya yanaşmaktadır.

Yüklerin Kenya'ya ulaşmasında uzun yıllardan beri sıkıntı olan gemi kaçırma ve fidye isteme şeklinde yürütülen korsanlık problemi ve son günlerde Yemenli bazı grupların Kızıldeniz'de yük taşıyan gemilere yaptıkları saldırılar maalesef Kenya'ya gemi trafiğini olumsuz etkilemektedir.

g) Kalifiye işgücü temini

Kenya'da vasıflı-yarı vasıflı-vasıfsız iş gücü temininde sorun gözükmemektedir. Nitekim ülke, gerek üniversite mezunu gerekse de eğitimsiz iş gücü yönünden işsizlik sorunu ile karşı karşıyadır. Üniversitelerde inşaat mühendisliği ve mimarlık olmak üzere sektörle alakalı bölümler bulunmakta olup, ayrıca Türkiye dahil yurt dışında okuyup ülkeye dönen mezunlar da bulunmaktadır.

İnşaat sektöründe son beş yıldaki vasıfsız, yarı vasıflı ve vasıflı işçilerin

ortalama aylık temel ücretleri aşağıdaki tabloda gösterilmektedir.

Tablo 8: İnşaat sektöründe aylık ortalama işçi ücretleri, Kenya Şilini, 2019-2023

İşçi sınıfı	2019	2020	2021	2022	2023
Vasıfsız	23.651	24.609	26.270	27.585	26.354
Yarı vasıflı	32.748	34.074	35.697	37.486	38.611
Vasıflı	45.611	47.437	47.437	49.816	44.391

Kaynak: KNBS, 2024. Economic Survey 2024. Nairobi, Kenya; Çalışma Bakanlığı

h) Enerji maliyeti

Energy and Petroleum Regulatory Authority (EPRA) verilerine göre hanehalkı kullanımı için sağlanan elektriğin 2023-2025 yılları ortalamasının **0,220 USD/Kwh** olduğu, ticari amaçlı sağlanan elektriğin ise 2023-2025 yılları ortalamasının **0,176 USD/Kwh** olarak hesaplandığı görülmektedir. ([Bi-Annual Energy & Petroleum Statistics Report 2024 2025.pdf](#))

i) Ülkede müteahhitlik projesi yürüten diğer ülkeler ve firmaları

Kenya'da büyük alt yapı inşaatlarında genelde Çinli firmalar etkin olup, neredeyse tamamına yakın karayolu, demiryolu, liman, baraj, stadyum, konferans merkezleri gibi büyük projeleri Çinli firmalar yürütmektedir.

Başlıca Çin firmalar aşağıda verilmiştir.

- China Wu Yi Engineering and Construction Company
- China Jiangxi International Company
- Zhongxing Construction Company
- Hayer Bishan Singh & Sons Limited Construction Company
- Jagir Singh Contractors Limited
- Put Sarajevo General Engineering Company

- Sinohydro Company
- China Roads and Bridges Corporation

([List of Chinese construction companies in Kenya - Tuko.co.ke](http://Tuko.co.ke))

Diğer taraftan bina inşaatında ise genelde Hintli ve Somalili şirketler etkin olup Kenya’da Türk inşaat şirketi sayısı çok azdır. Var olan şirketlerin çoğunluğu küçük ölçekli olup fiyat açısından rekabet etme olanakları çok düşüktür.

Fakat şunu da belirtmek gerekir ki Türk inşaat şirketleri kalite ve dizayn açısından ön plana çıkmakta, özellikle kaliteli ve şık iş isteyen proje sahipleri Türk şirketlerini tercih etmektedir.

j) Ülke firmaları ile işbirliği olanakları

Kenya inşaat firmaları (Çin ve Hintli firmalar hariç) zaman zaman finansman ihtiyaçları ve zaman zaman ise teknik bilgi birikim, kalite ve şık iş yapış tarzı nedeniyle Türk firmaları ile işbirliğini talep etmektedirler. Ülke mevzuatında işbirliği ile alakalı bir kısıt olmayıp mevcut yapıda bazı ortak girişimler görülmektedir.

2. Müteahhitlik, teknik müşavirlik yabancı yatırım mevzuatı

a) Müteahhitlik ve teknik müşavirlik sektörünü düzenleyen mevzuata ilişkin bilgi

Kenya’da Müteahhitlik ve Teknik Müşavirlikle doğrudan veya dolaylı olarak alakalı olan mevzuat listesine aşağıda yer verilmiştir.

1. National Construction Authority Act, 2011
2. Architects & Quantity Surveyors Act, Cap. 525
3. Employment Act, 2007
4. Energy Act, 2006
5. Engineering Technology Act, 2016
6. Engineers Act, 2011
7. Environmental Management and Coordination Act, 1999
8. Kenya Roads Act, 2007
9. Kenya Roads Board Act, 1999
10. Occupational Safety and Health Act, 2007
11. Physical Planning Act, 1996
12. Building Surveyors Act, 2018
13. Water Act, 2016
14. Work Injury Benefits Act, 2007

b) Yabancı işçi çalıştırma, oturma izinleri, vergiler, sosyal güvenlik giderleri ve şirket kuruluşuna ilişkin bilgi

i. Vize

Kenya’ya Türkiye’den gelişlerde tüm pasaport sahiplerinin (Diplomatik, Hizmet, Hususi dahil) [Kenya Electronic System for Travel Authorisation \(eTA\) \(etakenya.go.ke\)](http://Kenya Electronic System for Travel Authorisation (eTA) (etakenya.go.ke)) adresinden kayıt yapmaları ve web sitesinin yönlendirmesine göre süreç yürütülmelidir. Sistem tarafından verilen onayın çıktısı veya elektronik hali pasaport kontrolünde gösterilmek üzere saklanmalıdır.

Kenya’ya girişte zorluk yaşamamak adına vatandaşlarımızın <https://www.kenyaembassy.org.tr/tr/sayfalar/2/Vizeler> ve <https://www.mfa.gov.tr/kenya-seyahat-edecek-turk-vatandaslarinin-dikkatine.tr.mfa> web sitelerini kontrol etmeleri faydalı olacaktır.

ii. Şirket kurulumu

Yerli ve yabancı özel şirketler, Şirketler Yasasına göre ticari işletmeleri serbestçe kurabilir, satın alabilir ve elden çıkarabilir. Kenya Anayasası, özel mülkiyetin kamulaştırılmasına karşı koruma sağlar.

Kenya’da yerleşik olarak iş yapabilmek için ilk adım, şirketi Şirketler Siciline kaydettirmektir. Şirket kayıtları online olarak ecitizen (<https://www.ecitizen.go.ke>) portalından yapılmaktadır.

Bu işlem, öncelikle şirkete konulmak istenen unvanın daha önce kayıtlı olup olmadığına dair bir isim araştırması yapılmasını, şirket unvanı uygun ise isim hakkını ayırtmayı, ana sözleşmeyi diğer tüm kuruluş evraklarının bir avukat tarafından kontrol edilerek onaylanmasını ve doldurulmuş formları ve belgeleri ve kayıtlı sermayenin % 1’i oranında damga vergisinin ve kayıt ücretinin ödenmesini içerir. Tüm belgeler doğru bir şekilde sunulduysa, kuruluş belgesinin 5 gün içinde verilmesi öngörülmektedir. Kayıt işlemi sırasında yabancılar, kayıt için istenen vergi numarası (Personal Identification Number - PIN) yerine, yalnızca şirketi kaydettirmek için pasaportunu kullanabilecektir.

Yabancı bir şirket olarak kayıt yaptırılıyorsa, Tescil İdaresi, menşe ülkeden usulüne uygun olarak noter tasdikli şirket tüzüğüne şirket kayıt formlarıyla birlikte sunulması üzerine bir uygunluk sertifikası verecektir.

Ayrıca aşağıdaki linklerin de incelenmesinde fayda vardır:

- [Starting A Business - Kenya Investment Authority \(KenInvest\)](#)
- [eProcedures Kenya](#)

Yabancı yatırımcıların ayrıca yatırım sertifikası almaları gerekmektedir. Bunun için en az 100.000 ABD Doları veya eşdeğerinde yatırım ve yapılacak olan yatırımın istihdam, teknoloji transferi, bilgi ve becerinin artırılması gibi açılardan ne şekilde Kenya’ya faydalı olacağının açıklanması beklenmektedir. Yatırım sertifikası alınması için şirket kuruluşuna ve temsiline haiz belgelerin sunulmasına ihtiyaç duyulmaktadır.

Ardından Kenya Gelir İdaresi’ne (Kenya Revenue Authority - KRA) kurumlar ve KDV mükellefi olarak kaydolunması gerekmektedir. Bununla beraber Ulusal Sosyal Güvenlik Fonu’na (National Social Security Fund -NSSF) ve Sosyal Sağlık Kurumu’na (Social Health Authority – SHA) kaydolunması gerekmektedir.

Belediyeden işletme izni alınmasının ardından, yapılan faaliyete bağlı olarak çevresel etki değerlendirmesi alınır. Bu türden çevre değerlendirmelerinde Ulusal Çevre Yönetim İdaresi (National Environment Management Authority – NEMA) yetkilidir. NEMA raporunu alabilmek için proje maliyetinin % 0,1’i oranında ücret ödenir. Tüm belgelerin eksiksiz teslim edilmesinin ardından 45 ilâ 90 gün arasında NEMA’nın çevre etki değerlendirme raporu alınır.

Şirket kurulumun ardından inşaat şirketlerinin NCA’e kayıt işleri için de;

- Yerel şirketler için [NCA | National Construction Authority](#)
- Yabancı şirketler için [NCA | National Construction Authority](#) linklerinin takip edilmesi gerekmektedir.

iii. Çalışma izinleri

Yatırımcıların ve işçilerin Kenya’da çalışmak için bir çalışma iznine ihtiyacı vardır. Yabancı şirketler, genel müdürler, üst düzey finans ve pazarlama yöneticileri ve uzman teknik pozisyonlar gibi kilit personel olan çalışanlar için giriş izinleri alabilir. Buna ek olarak, Kenyalı

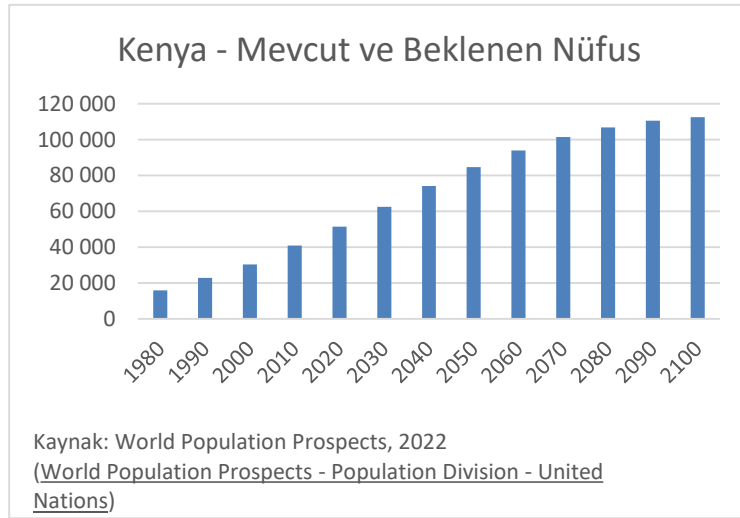
çalışan mevcut değilse ve ilan edilen iş başvurusuna hiçbir aday başvurmadığı kanıtlanırsa eğer, herhangi bir vasıflı işgücü kategorisi için de çalışma izinleri alınabilir.

Ekipman kurulumu, eğitim veya staj gibi 3 aydan daha kısa bir süre için çalışmayı planlayan işçiler için özel bir geçiş belgesi alınabilir.

Yabancı yatırımcılar, şirketi Kenya'da tescil ettirmek ve en az 100.000 ABD Doları yatırım yapma şartını yerine getirdikleri takdirde kendileri için çalışma izni alabilirler. Kenya Yatırım Otoritesi, yabancı yatırımcılar için çalışma izinlerinin alınmasını kolaylaştırmak amacıyla Göçmenlik Departmanı ile birlikte çalışmaktadır.

Çalışma izni ayrıntılarına ulaşmak için [Work Permits and Passes – Directorate of Immigration Services](#) web sitesinin incelenmesinde fayda görülmektedir.

3. Görüş ve Değerlendirmeler

Kenya gerek doğum yoluyla gerekse de yoğun göç alması sebebiyle nüfusu hızlı artan bir ülkedir. Sahra altı Afrika'nın en gelecek vaat eden ülkelerinden biridir.

Birleşmiş Milletler'in 2100 yılına kadar yaptığı nüfus beklenti çalışmasında şu an 55 milyon olan Kenya'nın nüfusunun 2030 yılında 62,5 milyon, 2050 yılında 85 milyon ve 2100 yılında 112,5 milyon olması beklenmektedir. Bu sonuçlar da göstermektedir ki;

Kenya'nın hali hazırda gerek bina gerek alt yapı gerekse de yol bağlamında çok hızlı devam eden inşaat sektörü, önümüzdeki uzun yıllar boyunca da artan hızla büyümeye devam edecektir. Bu sebeple Kenya inşaat pazarının, Türk şirketlerimiz için fırsat olduğu değerlendirilmektedir.

4. Yatırımcılar için yararlı bilgiler

a) Faydalı linkler

Yatırım fırsatları ve projeler için [eOpportunities \(invest.go.ke\)](#)

[PPP Directorate – Delivering Sustainable Investments](#)

Vize başvuruları [Kenya Electronic System for Travel Authorisation \(eTA\) \(etakenya.go.ke\)](#)

Kenya Investment Authority [www.invest.go.ke](#)

Doğu Afrika Birliği Ortak Gümrük Tarifesi [https://kra.go.ke/images/publications/EAC-CET-2022-VERSION-30TH-JUNE-Fn.pdf](#)

Kenya Bureau of Standards [https://www.kebs.org](#)

Test Etme, Muayene ve Belgelendirme [https://www.sqs.com.tr](#)

Teknik engeller [www.teknikengel.gov.tr](#)

Kamu ihalelerine ilişkin duyurular [www.tenders.go.ke](#)

Serbest Bölgeler [Special Economic Zones Authority \(sezauthority.go.ke\)](#)

İhracat Serbest Bölgeleri [EPZA Home - EPZA \(epzakenya.com\)](#)

Yatırım Destekleri [Investment Incentives - Kenya Investment Authority](#)

Şirket unvanı araştırılması ve reserve edilmesi; <https://www.ecitizen.go.ke>

Şirket kurulumu;

[Starting A Business - Kenya Investment Authority \(KenInvest\)](#)

[eProcedures Kenya](#)

Çalışma izni [Work Permits and Passes – Directorate of Immigration Services](#)

NSSF - Sosyal güvenlik kaydı <https://www.nssf.or.ke>

NHIF – Ulusal Hastane Sigorta Fonu <https://sha.go.ke>

Vergi mükellefiyet kaydı <http://kenya.eregulations.org/procedure/99/63?l=en>

<https://etims.kra.go.ke>

KDV ile ilgili ayrıntılı bilgi [Value Added Tax \(VAT\) - KRA](#)

b) Ulaşılabilecek hukuki & mali danışmanlık şirket ve bürolarına ilişkin bilgiler

Hukuki ve mali danışmanlık şirketleri dahil Türk ihracatçı ve yatırımcılarımızın Kenya ile ilgili her türlü ihtiyaçlarını, Nairobi Ticaret Müşavirliği ofisine sorarak ve danışarak hareket etmesinde fayda görülmekte olup Ticaret Bakanlığımızın sistemi olan Müşavire Danışın uygulamasından soruların iletilmesi mümkündür (<https://musaviredanisin.ticaret.gov.tr/>).

Müşavirliğimizce hazırlanan raporlara [Müşavirlik Raporları](#) linkinden ulaşılabilir.

YASAL UYARI

Burada yer alan bilgi, yorum ve tavsiyeler yatırım danışmanlığı kapsamında değildir. Burada yer alan ve hiçbir şekilde yönlendirici nitelikte olmayan içerik, yorum ve tavsiyeler genel niteliktedir. Bu tavsiyeler mali durumunuz ile risk ve getiri tercihlerinize uygun olmayabilir. Bu nedenle, sadece burada yer alan bilgilere dayanarak yatırım kararı verilmesi beklentilerinize uygun sonuçlar doğurmayabilir. Burada yer alan bilgiler Nairobi Ticaret Müşavirliği tarafından genel bilgilendirme amacı ile hazırlanmıştır.

Hiçbir şekilde yönlendirici nitelikte olmayan bu içerik, genel anlamda bilgi vermeyi amaçlamakta olup; bu içeriğin, müşterilerin ve diğer yatırımcıların alım satım kararlarını destekleyebilecek yeterli bilgileri kapsamayabileceği dikkate alınmalıdır. Bu sayfalarda yer alan çeşitli bilgi ve görüşlere dayanarak yapılacak ileriye dönük yatırımlar ve ticari işlemlerin sonuçlarından ya da ortaya çıkabilecek zararlardan Ticaret Bakanlığı sorumlu tutulamaz.

Dr. Mustafa ALICI

Nairobi Ticaret Müşaviri

Adres: Nairobi Büyükelçiliği Ticaret Müşavirliği

30 Gigiri Road, off Limuru Road, Nairobi, KENYA

Ofis Tel : +254 20 7124779

Ofis IP Tel: +90 312 2048363

E-posta: nairobi@ticaret.gov.tr

www.ticaret.gov.tr

<https://musaviredanisin.ticaret.gov.tr/>